

Vuosaaren voimalaitosten turvallisuustiedote

lähialueen yrityksille ja asukkaille

Säkerhetsmeddelande för kraftverken i Nordsjö

till företag och invånare i närområdet

Sisällysluettelo/Innehållsförteckning

Vuosaaren turvallisuustiedote

Vuosaaren voimalaitosalue	3
Vuosaaren voimalaitosalueella käsiteltävien vaarallisten aineiden ominaisuuksia	4
Varautuminen vaaratilanteisiin.....	4
Toiminta onnettomuustilanteessa.....	6
Yhteystiedot	6

Säkerhetsmeddelande för Nordsjö

Kraftverksområdet i Nordsjö	8
Farliga ämnen som hanteras på Nordsjö kraftverksområde och deras egenskaper	9
Beredskap för risksituationer	9
Agerande i händelse av olycka	10
Kontaktinformation	10

Vuosaaren turvallisuustiedote

Tässä turvallisuustiedotteessa kuvataan **Vuosaaren voimalaitosalueen tuotantolaitosten toimintaa ja toiminnasta aiheutuvat vaaratekijät**. Tiedotteessa on esitetty turvallisuustoimenpiteet ja toimintaohjeet mahdollisessa onnettomuustilanteessa vahinkojen välttämiseksi ja minimoimiseksi. Tiedote jaetaan ympäristön asukkaille viiden vuoden välein ja se pidetään ajan tasalla Helenin Internet-sivuilla.

Helen Oy:n Vuosaaren tuotantolaitosten velvollisuus on noudattaa kemikaali- turvallisuuslain ja -asetusten määräyksiä. Turvallisuustiedote laaditaan osana turvallisuusselvitystä.

Turvallisuusselvityksessä on tarkasteltu voimalaitosalueelle käytettävien ja varastoivien kemikaalien turvallisuutta sekä toimintaperiaatteita onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Turvallisuusselvitys ja siihen liittyvä kemikaaliluettelo on nähtävillä Vuosaaren voimalaitosalueen vartiorakennuksessa.

Laitosten lupahakemukset ja turvallisuusselvitys on toimitettu valvovana viranomaisena toimivalle Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes).

Tukes tekee säännöllisesti määräikaistarkastuksia voimalaitosalueelle. Edellinen Tukesin suorittama tarkastus on tehty 2.11.2021. Lisätietoja tarkastusta varten: yhteystiedot tiedotteen lopussa.

VUOSAAREN VOIMALAITOSALUE

Vuosaaren voimalaitosalueella sijaitsevat Vuosaaren A- ja B-voimalaitokset, biolämpölaitos, varalämpökeskus ja lämpöpumppulaitos. Lisäksi alueella on kaksi laitosten tuotantoon liittyvää maakaasun paineenvähennysasemaa, biopoltoainevarasto ja polttoöljyvarastot. Vuosaaren A- (VuA) ja B-voimalaitosten (VuB) pääpoltoaine on maakaasu ja varapoltoaine kevyt polttoöljy.

Voimalaitosten pääasiallinen käyttötapa on sähköön ja lämmön yhteistuotanto. Mikäli kaukolämpöverkossa ei ole riittävästi lämmöntarvetta ja sähkölle on tarvetta, voidaan laitosten tuottama lämpö joko kokonaan tai osittain johtaa mereen.

Vuosaaren biolämpöläitoksen (VuC) pääpoltoaine on metsähake. Käynnistys- ja tukipolttoaine maakaasu tai kevyt polttoöljy. Biolämpölaitos tuottaa ainoastaan kaukolämpöä. Laitos otetaan kaupalliseen käyttöön vuoden 2023 alussa.

Vuosaaren varalämpökeskuksen (Vv) pääpoltoaine on maakaasu ja varapoltoaine kevyt polttoöljy. Varalämpökeskus tuottaa ainoastaan kaukolämpöä.

Vuosaaren lämpöpumppulaitos tuottaa kaukolämpöä voimalaitosprosessien hukkalämmostä sekä merivedestä.

Lisätietoa eri tuotantoprosesseista löytyy Helenin internet-sivulta www.helen.fi

Tuotantolaitosten toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten sekä ympäristölle, omaisuudelle ja terveydelle aiheutuvien riskien hallinta on toiminnassamme keskeisellä sijalla. Helenin sähkön ja kaukolämmön tuotanto sekä kaukolämmön ja -jäähdityksen jakelu on sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardin mukaisesti. Laitoksilla on lainsääädännön edellyttämät luvat toiminnalleen.

VUOSAAREN VOIMALAITOSALUEELLA KÄSITELTÄVIEN VAARALLISTEN AINEIDEN OMINAISUUKSIA

Vaarallisia kemikaaleja käytetään tai varastoivan laitoksen velvollisuus laatia turvallisuusselvitys perustuu aineiden määriin ja ominaisuuksiin. Vuosaaren voimalaitosalueella selvitysvelvoitteen perustana on kaksi alueella varastoitavaa ja käytettävää vaarallista kemikaalia, hydratsiini ja kevyt polttoöljy.

Näiden aineiden lisäksi voimalaitoksilla säilytetään ja käytetään muitakin vaaralliseksi luokiteltuja aineita, mutta niiden vaikutukset rajoittuvat mahdollisessa onnettomuudessa laitosalueelle.

Mahdollisen suuronnettomuusvaaran laitosalueen ulkopuolelle saattaa aiheuttaa kevyen polttoöljysäiliön tulipalo.

VARAUTUMINEN VAARATILANTEISIIN

Vuosaaren voimalaitosalueella paranettaan jatkuvasti turvallisuutta ja kehitetään ympäristöön kohdistuvien riskien hallintaa.

Voimalaitokset, biolämpölaitos ja lämpökeskus on rakennettu palo- ja pelastus-, ympäristö-, kemikaali- sekä painelaitemäärysten mukaisesti. Laitokset on varustettu luotettavilla prosessinohjaus- ja varojärjestelmillä. Kriittisissä paikoissa on jatkuvatoimiset ilmaisimet, jotka hälyttävät alkaisessa vaiheessa mahdollisista tulipaloista sekä öljy- ja kaasuvuodoista.

Helenillä kiinnitetään erityistä huomiota oman henkilöstön sekä voimalaitosalueella toimivien urakoitsijoiden turvallisuusosaamiseen. Alueelle oikeuttavan kulkuluvan saamiseksi on suoritettava turvallisuuskoulutus ja läpäistävä turvallisuustentti. Helenillä laitosalueella työskenteleviltä vaaditaan valtakunnallinen työturvallisuuskortti ja työtehtävän mukaiset pätevyydet, esimerkiksi tilityökortti. Henkilöstölle järjestetään turvallisuus- ja ympäristökoulutusta säännöllisesti.

HYDRATSIINI

Kemikaali	Vaaraluokitus ja vaaraominaisuudet	Vaikutukset ihmisen terveyteen ja ympäristöön
<p>Hydratsiinia käytetään voimalaitoksen ja biolämpölaitolta vedenkäsittelyssä hapenpoistoon korroosion estämiseksi voimalaitosten höyrykattiloiden höyryvesikierrossa ja kaukolämpöverkossa. Voimalaitokselle hydratsiini tuodaan 15 %:n vesiliuksena 1 m³:n astioissa, jotka varastoidaan ympäristöstä eristetyissä tiloissa.</p> 	<p>Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa. Puhdas hydratsiini on syittyvä ja palava neste. Myrkyllistä hengitettynä, nieltynä ja joutuessaan iholle. Voimakkaasti ihoa syövyttää ja silmiä vaurioittavaa. Erittäin myrkyllistä vesielölle.</p> <p>Hydratsiinin 15 %:nen vesiliuos luokitellaan myrkylliseksi, ihmiselle mahdollisesti syöpää aiheuttavaksi ja vesielölle vaaralliseksi aineeksi.</p>	<p>Ei aiheuta suuronnettomuusvaaraa. Pääasiallinen onnettomuusvaara on mahdollinen 1 m³:n astian rikkoutuminen ja siitä johtuva vuoto. Mikäli astia rikkoutuu pihalle, hydratsiini liuokseen sadevesiviemäriin estetään kaivon päälle asetettavalla tiivillä suoamatolla ja sulkemalla sadevesiviemäriin johtavan putken sulkuvettitiili. Kaukolämpöverkossa kiertävän veden hydratsiinipitoisuus on alle 0,15 mg/l. Näin laimeana liuoksesta hydratsiini ei aiheuta terveydellistä vaaraa ihmisseille mahdollisissa kaukolämpövuototapaksissaan.</p>

KEVYT POLTTOÖLJY

Kemikaali	Vaaraluokitus ja vaaraominaisuudet	Vaikutukset ihmisen terveyteen ja ympäristöön
<p>Kevyttä polttoöljyä varastoidaan maanalaisessa öljyvarastossa ja maanpäällisissä säiliöissä. Näiden pääasiallinen tarkoitus on toimia Vuosaaren voimalaitosten varapolttoainevarastona.</p> 	<p>Palava neste, hengitettynä höyryt vaarallisia. Syttyy lämmön, kipinöiden ja liekkien vaikutuksesta. Lämpimästä kevyestä polttoöljystä haihtuva höyry muodostaa ilman kanssa syttyvän seoksen. Haitallista vesielölle. Kevyt polttoöljy on myrkyllistä vesielölle ja se aiheuttaa vuototapauksessa maaperän ja pohjaveden saastumisvaaran. Kevyen polttoöljyn höyryt voivat aiheuttaa suurina pitoisuksina pahoinvointia, väsymystä ja päänsärkyä.</p>	<p>Tulipalossa muodostuu terveydelle haitallisia myrkyllisiä kaasuja, jotka voivat aiheuttaa vaaraa laitosalueen ulkopuolella. Öljysäiliön vuodosta voi aiheutua ympäristövahinko.</p>

Vuosaaren voimalaitosalueella toimintaa ja turvallisuutta valvotaan mm. viranomaisten ja Helenin asiantuntijoiden tekemillä säännöllisillä tarkastuskäynneillä. Palo- ja kemikaalitarkastuksia sekä Helenin toimintajärjestelmän edellyttämä auditointeja tehdään säännöllisesti. Erikseen on tehty turvallisuuteen liittyvät riskinarvioinnit ja auditoinnit, kattilalaitosten vaaranarvioinnit ja räjähdyssuojaus-asiakirja (ATEX). Tehtyjen riskianalyysien perusteella tunnistettuihin vaaratilan-teisiin on varauduttu ennalta.

TOIMINTA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

Laitoksen sisäisessä pelastussuunnitelmassa on ohjeet toiminnasta onnettomuus- ja uhkatileissa. Sisäistä pelastussuunnitelmaa koskevien harjoitusten järjestämiseksi, on laadittu koulutus- ja harjoitussuunnitelma. Helen varmistaa henkilöstönsä onnettomuustilanneosaamisen säännöllisillä pelastustoiminnan koulutuksilla ja harjoituksilla.

Oma henkilökunta hoitaa alkutilanteessa onnettomuuksien vaatimat pelastus- ja rajoitustoimenpiteet, hälyttää pelastuslaitoksen ja toimii yhteistyössä pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten kanssa.

Alueen pelastustoimi on tietoinen toimintaamme liittyvistä riskeistä ja laatinut ulkoisen pelastussuunnitelman voimalaitosalueen ulkopuolelle mahdollisen onnettomuudesta aiheutuvien vaikutusten käsittelemiseksi. Todennäköisin voimalaitoksen ulkopuolella havaittava onnettomuustyyppi on tulipalo. Jos onnettomuus voi aiheuttaa vaaraa laitosalueen ulkopuolella, pelastuslaitos eristää vaara-alueen ja antaa tarvittavan ohjeistuksen lähialueen asukkaille. Voimalaitosalueella sattuvassa suuronnettomuustilanteessa sisälle suojautuminen lähialueilla on riittävä turvallisuustoimi. Pelastusviranomainen antaa tarvittaessa lisähjeita onnettomuuden pitkityessä.

Väestön turvallisuuden kannalta keskeiset tiedot sekä toimintaohjeet onnettomuustilanteessa ovat saatavissa ulkoisesta pelastussuunnitelmasta, joka on luettavissa pelastuslaitoksen sivuilta: www.hel.fi/pela/fi/pelastustoiminta

YHTEYSTIEDOT:

Helen Oy
Vuosaaren tuontolaitokset
Käärmenviementie 8
00980 Helsinki

Lisätietoja antavat

Tuontopäällikkö
Jan-Peter Leppälähti
Puhelin 0403522786
jan-peter.leppalahti@helen.fi

Tuotannonhallintapäällikkö
Jarmo Hagström
Puhelin 0505592797
jarmo.hagstrom@helen.fi

Tämä julkinen tiedote löytyy Helen Oy:n internetsivulta www.helen.fi

Säkerhetsmeddelande för Nordsjö

I detta säkerhetsmeddelande beskrivs kraftverkets verksamhet och de riskfaktorer som verksamheten medför. I meddelandet presenteras säkerhetsåtgärder och instruktioner för att undvika och minimera skador om en olycka skulle inträffa. Meddelandet distribueras till invånarna i omgivningen vart femte år och hålls uppdaterat på Helens webbplats.

Helen Ab:s kraftverk i Nordsjö är skyldiga att följa bestämmelserna i kemikaliesäkerhetslagen och -förordningarna. Säkerhetsmeddelandet görs upp som en del av säkerhetsrapporten.

I säkerhetsrapporten har man granskat säkerheten hos de kemikalier som används och lagras på kraftverksområdet samt handlingsprinciperna för att förebygga olyckor. Säkerhetsrapporten och den därtill hörande kemikalieförteckningen finns framlagda i vaktbyggnaden vid kraftverken i Nordsjö.

Tillståndsansökningarna och säkerhetsrapporten har inlämnats till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) som är tillsynsmyndighet.

Tukes utför regelbundet periodiska besiktningsar av kraftverket. Tukes senaste besiktning utfördes 2.11.2021. Kontaktuppgifter för mer information finns i slutet av detta säkerhetsmeddelande.

KRAFTVERKSOMRÅDET I NORDSJÖ

Kraftverksområdet i Nordsjö omfattar kraftverken Nordsjö A och Nordsjö B, en reservvärmecentral, ett biovärmeverk, en värmepumpsanläggning, två tryckreduceringsstationer för naturgas i anslutning till driften av dessa, reservbränslelager samt kontors-, verkstads- och lagerbyggnader. Kraftverken Nordsjö A (VuA) och Nordsjö B (VuB) använder naturgas som huvudsakligt bränsle och lätt eldningsolja som reservbränsle.

Kraftverken används huvudsakligen för kostnadssnål och klimatvänlig kraftvärmeproduktion. Om värmeförbehovet i fjärrvärmennätet inte är tillräckligt stort men det ändå behövs el, kan värmeförbehovet produceras helt eller delvis ledas ut i havet.

Det huvudsakliga bränslet för Nordsjö biovärmeverk (VuC) är skogsflis. Som start- och stödbränsle används naturgas eller lätt brännolja. Biovärmeverket producerar endast fjärrvärme. Anläggningen kommer att tas i kommersiellt bruk i början av 2023.

Det huvudsakliga bränslet för Nordsjö reservvärmeverk är naturgas och som stödbränsle lätt brännolja. Reservvärmeverket producerar endast fjärrvärme.

Nordsjö värmepumpsanläggning producerar fjärrvärme från spillovärmen från kraftverksprocesserna och havsvattnet. Läs mer om de olika produktionsprocesserna på Helens webbplats www.helen.fi

I vår verksamhet lägger vi stor vikt vid hanteringen av den miljöpåverkan och de risker för miljö, hälsa och egendom som verksamheten vid kraftverken medför. Helens el- och fjärrvärmeproduktion samt fjärrvärme- och kyldistribution har certifierats enligt miljösystemstandarden ISO 14001. Anläggningarna har de tillstånd lagstiftningen kräver för sin verksamhet.

FARLIGA ÄMNNEN SOM HANTERAS PÅ NORDSJÖ KRAFTVERKSOMRÅDE OCH DERAS EGENSKAPER

Skyldigheten för en anläggning som lagrar eller hanterar farliga kemikalier att utarbeta en säkerhetsrapport baserar sig på mängderna av ämnet och ämnets egenskaper. När det gäller kraftverksområdet i Nordsjö baserar sig skyldigheten att utarbeta en säkerhetsrapport på två farliga kemikalier som lagras och hanteras på området, nämligen hydrazin och lätt eldningsolja.

Utöver dessa ämnen förvaras och hanteras vid kraftverken även andra ämnen som klassats som farliga, men för dem begränsar sig konsekvenserna vid en eventuell olycka till kraftverksområdet. En brand i en cistern för lätt eldningsolja kan medföra risk för en storolycka utanför kraftverksområdet.

BEREDSKAP FÖR RISKSITUATIONER

Säkerheten på Nordsjö kraftverksområde förbättras kontinuerligt och hanteringen av miljörisker utvecklas.

Kraftverken, biovärmeverket och värmecentralen är byggda i överensstämmelse med bl.a. brand och räddnings-, miljö- och kemikalieföreskrifterna samt föreskrifterna om tryckbärande anordningar. Anläggningarna är utrustade med pålitliga process-tyrnings- och säkerhetssystem. På kritiska platser finns automatiska detektorer som slår larm i ett tidigt skede om brand uppstår eller om olja eller gas läcker ut.

På Helen fäster man särskilt stor vikt vid säkerhetskomperten hos den egna personalen och hos entreprenörer som arbetar på kraftverksområdet. För att få passerkort till området måste man genomgå säkerhetsutbildning och avlägga ett säkerhetsprov. De som arbetar på Helens kraftverksområde måste ha ett nationellt arbetslägeskort och särskild kompetens som motsvarar arbetsuppgiften, till exempel certifikat för heta arbeten. För personalen ordnas regelbunden säkerhets- och miljöutbildning.

Verksamheten och säkerheten på Nordsjö kraftverksområde övervakas bl.a. genom regelbundna inspektioner som utförs av bl.a. myndigheterna och Helens egna experter. Brand- och kemikalieinspektioner samt revisioner i enlighet med Helens verksamhetssystem utförs regelbundet.

Riskvärderingar och revisioner, bedömningar av pannanläggningens risker samt explosionsskyddsdocument (ATEX) har gjorts separat. Man har förberett sig för farliga situationer som identifierats utifrån utförda riskanalyser.

AGERANDE I HÄNDELSE AV OLYCKA

Kraftverkets interna räddningsplan innehåller instruktioner om hur man bör agera vid olyckor och hotfulla situationer av olika slag. För ordnandet av övningar som rör den interna räddningsplanen har man gjort upp en utbildnings- och övningsplan. Helen säkerställer sin personals kunnande om olyckssituationer genom regelbundna räddningsutbildningar och -övningar.

Den egna personalen sköter de första räddnings- och begränsningsåtgärderna vid en olycka, larmar räddningsverket och samarbetar med räddningsverket och andra myndigheter.

Räddningsväsendet i området är medvetet om de risker som är förenade med vår verksamhet och har utarbetat en extern räddningsplan för att hantera eventuella konsekvenser som sträcker sig utanför kraftverksområdet vid en olycka. Brand är den sannolikaste olyckstypen som kan observeras utanför kraftverket. Om en olycka kan medföra fara utanför kraftverksområdet spärrar räddningsverket av riskområdet och ger nödvändiga instruktioner till dem som är bosatta i närområdet. Om en storolycka inträffar på kraftverksområdet är det en tillräcklig säkerhetsåtgärd i närområdena att söka skydd inomhus. Räddningsmyndigheten ger vid behov ytterligare instruktioner om olycksförloppet blir utdraget.

Central information med tanke på befolkningens säkerhet och handlingsinstruktioner i händelse av olycka finns i den externa räddningsplanen, som kan läsas på räddningsverkets webbplats: www.hel.fi/pela/sv/Raddningsverksamhet

KONTAKTINFORMATION:

Helen Ab
Nordsjö produktionsanläggningar
Ormuddsvägen 8
00980 Helsingfors

Mer information:
Produktionschef
Jan-Peter Leppälähti
Telefon 0403522786
jan-peter.leppalahti@helen.fi

Administrativ produktionschef
Jarmo Hagström
Telefon 0505592797
jarmo.hagstrom@helen.fi

Detta offentliga meddelande finns på Helen Ab:s webbplats www.helen.fi

HYDRAZIN

Kemikalie	Riskklassificering och farliga egenskaper	Konsekvenser för människans hälsa och miljön
Vid kraftverkets och biovärmeverkets vattenhantering används hydrazin för syre-reducering i syfte att förhindra korrosion i ångpannornas ångvattencirkulation och i fjärrvärmennätet. Hydrazinet levereras till kraftverket som 15-procentig vattenlösning i 1 m ³ behållare, vilka lagras i utrymmen som är isolerade från omgivningen.	<p>Kan ge cancer. Rent hydrazin är en brandfarlig och brännbar vätska. Giftigt vid inandning, förtäring och hudkontakt. Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. Mycket giftigt för vattenlevande organismer. Hydrazinet 15-procentiga vattenlösning klassificeras som giftigt, cancerframkallande för mänskliga och giftigt för vattenlevande organismer.</p> 	Medför inte någon risk för storolycka. Den huvudsakliga olycksrisken är att en 1 m ³ behållare kan gå sönder och börja läcka. Om en behållare går sönder på gårdsområdet förhindrar man att lösningen rinner ner i dagvattenavloppet genom att täcka över brunnen med en tät skyddsmatta och stänga avstängningsventilen på röret som leder till dagvattenavloppet. Vattnet som cirkulerar i fjärrvärmennätet har en hydrazinhalt på mindre än 0,15 mg/l, vilket är en så svag lösning att hydrazinet inte utgör någon hälsorisk ens vid ett eventuellt läckage i fjärrvärmennätet.

LÄTT ELDNINGSSOLJA

Kemikalie	Riskklassificering och farliga egenskaper	Konsekvenser för människans hälsa och miljön
Lätt eldningsolja lagras i ett underjordiskt oljelager och i cisterner ovan jord. Deras huvudsakliga syfte är att fungera som reservbränslelager för kraftverken i Nordsjö.	<p>Brännbar vätska, ångorna farliga vid inandning. Kan antändas av värme, gnistor eller lågor. Lätt eldningsolja som är varm avger ångor som kan bilda explosiva föreningar i kontakt med luft. Skadligt för vattenlevande organismer. Lätt eldningsolja är giftig för vattenlevande organismer och kan förorena marken och grundvattnet om den läcker ut. Ångor från lättdeldningsolja kan i stora mängder orsaka illamående, trötthet och huvudvärk.</p> 	Vid en brand uppkommer hälsofarliga giftiga gaser som kan orsaka fara utanför anläggningens område. Ett läckage i en oljecistern kan också orsaka skador på miljön.

JULKINEN TIEDOTE
OFFENTLIGT MEDDELANDE

Posti Green

Helenin tavoite on saavuttaa energiantuotannossaan sataprosenttinen hiililineutraalius 2035.

Kehitämme fiksumpaa hiililineutraalia energiajärjestelmää, jonka avulla jokainen voi tuottaa, käyttää ja säästää energiaa ympäristöä kunnioittaen.

Helens mål är att vår energiproduktion ska vara 100 procent klimatneutral år 2035.

Vi utvecklar ett ännu smartare klimatneutralt energisystem, med vars hjälp var och en kan producera, använda och spara energi med respekt för miljön.

Lähettäjä / Avsändare: Helen Oy